

واحد EF4:	به کارگیری ابزارهای دستی برای کنترل آتش سوزی های پوشش گیاهی
مؤلفه ۱-۱:	آماده سازی ابزارهای دستی برای فعالیت های کنترل آتش سوزی پوشش گیاهی
مؤلفه ۱-۲:	استفاده از ابزارهای دستی برای کنترل آتش سوزی های پوشش گیاهی

درباره این واحد

حوزه فعالیت این واحد تعیین شایستگی های لازم افرادی است که در مدیریت آتش سوزی های پوشش گیاهی در مناطق روستایی، عملیات اطفاء حریق یا آتش سوزی تجویزی مشغول به کار خواهند شد.

این واحد به نحوی توسعه یافته که برای هر منطقه پوشش گیاهی: جنگل، درختچه، علف یا تورب کاربرد دارد.

این واحد از افراد فعال در خدمات آتش نشانی، زراعت، جنگلداری، مدیریت شکار، حفاظت، مدیریت مراتع و تفرج و افرادی که به صورت تمام وقت یا پاره وقت به مدیریت آتش سوزی پوشش گیاهی کمک می کنند، پشتیبانی می کند.

برای دستیابی به این واحد شما باید بتوانید موارد زیر را انجام دهید:

- استفاده از ابزارهای دستی به صورت ایمن و شایسته؛
- پیگیری دستورالعمل های سازمانی در مورد آتش سوزی؛
- اجرای ایمن در میدان آتش؛
- پشتیبانی از سایر افراد که در میدان آتش کار می کنند؛
- واکنش مناسب، براساس دستورالعمل های سازمانی برای یک حادثه آتش سوزی.

واژه‌ها و عبارات کلیدی	بهمنظور درک محتوای این واحد و فعالیت‌های مرتبط با آن، توانایی درک واژه‌های استفاده‌شده در این واحد مهم است. تعاریف مربوط به این واحد به شما کمک خواهد کرد.
نقطهٔ لنگرگاه	محل مناسب؛ به‌طور معمول یک مانع برای گسترش آتش؛ جایی که ساخت خط آتش را می‌توان شروع کرد. این نقطه برای کاهش احتمال اشتعال آتش از پهلو در زمان ساخت خط آتش استفاده می‌شود.
خط کنترل	واژه‌ای جامع برای همهٔ موانع ساخته‌شده یا طبیعی و مرزهای تیمار شدهٔ آتش مورد استفاده برای کنترل آتش (رجوع شود به خط مقابله، آتش‌بر، خط آتش، برش مادهٔ سوختنی، خط خراشیدن، خط فرعی، خط مرطوب).
ابزارهای دستی	بیل، بیلچه، چنگک، چنگک، Pulaski، McLeod، کلنگ دوسر، تبر، شکاف‌دهنده، زنده/ضربت سخت‌زننده، آب‌پاش کوله‌پشتی و ابزارهای ترکیبی
LACES	دیدبان‌ها، آگاهی، ارتباطات، مسیرهای فرار و زون‌های ایمنی
نوع سوختن	پیش‌گرمایش، سوختن فعال، زغال‌شدن/برافروختن و سوختن و دود کردن
نوع پوشش گیاهی	جنگل، درختچه، علف، تورب یا ریشه‌ها
نوع آتش‌سوزی	آتش تاجی، سطحی و زمینی

مؤلفه ۱-۱: آماده‌سازی ابزارهای دستی برای فعالیت‌های کنترل آتش‌سوزی پوشش گیاهی

مواردی که باید بتوانید انجام دهید:

۱. ایجاد یک منطقهٔ کاری ایمن برای فعالیت‌های حفاظت؛
۲. انتخاب ابزارهای حفاظتی مناسب برای این وظیفه؛
۳. حفظ ابزارهای دستی، مطابق با الزامات سازمانی/تولیدکنندگان؛
۴. بار کردن و حفظ ابزارهای دستی بر روی وسیلهٔ حمل‌ونقل؛
۵. حفظ و ذخیرهٔ ابزارهای دستی و حفاظتی به‌صورت ایمن؛
۶. آماده‌سازی و کنترل تجهیزات حفاظتی کارکنان؛
۷. حفظ ایمنی و سلامت شخصی و دیگران به‌طور کلی.

این مؤلفه موارد زیر را پوشش می‌دهد:

الف) آماده‌سازی و حفظ ابزارهای دستی با استفاده از:

۱. فایل‌های دستی؛
۲. ابزارهای حفاظتی دیگر.

ب) در وضعیت‌های زیر:

۱. یک کارگاه آموزشی؛
  ۲. در میدان/ در عملیات.
- پ) حفظ انواع ابزار دستی کنترل آتش زیر:

۱. ابزارهای حفاری؛
۲. ابزارهای خراش دادن؛
۳. ابزارهای برش؛
۴. ابزارهای کوبیدن؛
۵. ابزارهای خفه کردن؛
۶. ابزارهای پاشیدن.

ت) تجهیزات حفاظت شخصی:

- ۱) کلاه ایمنی/ محافظ صورت/ عینک ایمنی؛
- ۲) لباس مقاوم به آتش؛
- ۳) دستکش؛
- ۴) چکمه‌های مقاوم به گرما؛
- ۵) آب آشامیدنی.

ث) تجهیزات حفظ قطعات در وسیله‌های حمل‌ونقل:

- ۱) طناب؛
- ۲) تسمه.

مواردی که باید بدانید و درک کنید:

۱. استفاده ایمن از ابزارهای حفاظتی؛
۲. نحوه نگهداری ابزارهای دستی مورد استفاده برای کنترل آتش‌سوزی‌ها؛
۳. فنون حفظ تجهیزات در انواع وضعیت‌ها.

مؤلفه ۱-۲: استفاده از ابزارهای دستی برای کنترل آتش‌سوزی‌های پوشش گیاهی

مواردی که باید بتوانید انجام دهید:

۱. ارزیابی محیط زیست آتش به صورت منطقی و پیش‌بینی رفتار آتش محلی؛
۲. استفاده از ابزارهای دستی برای کنترل آتش‌سوزی پوشش گیاهی به صورت ایمن مطابق دستورالعمل‌های سازمانی؛
۳. پاکسازی و گشت‌زنی در پی آتش‌سوزی پوشش گیاهی؛
۴. اجرا به‌عنوان بخشی از یک تیم با ترکیبی از ابزارهای دستی، استفاده به صورت تناوبی، مطابق دستورالعمل‌های سازمانی.

این مؤلفه موارد زیر را پوشش می‌دهد:

- الف)
۱. حفاری؛
  ۲. خراش دادن؛
  ۳. برش؛
  ۴. ضربه زدن؛
  ۵. خفه کردن؛
  ۶. پاشیدن.
- ب)
۱. آتش زمینی؛
  ۲. آتش سطحی؛
  ۳. آتش تاجی.
- پ)
۱. ضربه زدن؛
  ۲. مهار؛
  ۳. پاکسازی و گشت‌زنی.
- ت)
۱. حمله مستقیم؛
  ۲. حمله غیرمستقیم.

مواردی که باید بدانید و درک کنید:

۱. اطلاعاتی که می‌توان درباره رفتار آتش از طریق مشاهده آتش و محیط زیست آتش جمع‌آوری کرد، شامل طول شعله، دود، باد، مواد سوختنی، جهت و توپوگرافی؛
۲. چگونگی ارزیابی و تجزیه و تحلیل اطلاعات در مورد رفتار آتش مشاهده شده به صورت منطقی، شامل شناسایی خطرهای و موضوعات ایمنی دیگر؛
۳. نقش دیدبان‌ها، اهمیت آگاهی از وضعیت آتش‌سوزی و امکان ارتباط مستمر با اعضای تیم و سرپرست. شناخت مسیرهای فرار و زمان استفاده از آنها و اطلاع از مدت زمان لازم برای رسیدن به زون‌های ایمنی طراحی شده (LACES)؛
۴. چگونگی ساخت و استقرار خط کنترل به صورت مستقیم و مؤثر در اراضی متغیر، مطابق با دستورالعمل‌های سازمانی؛
۵. قابلیت‌ها و محدودیت‌های ابزارهای دستی مورد استفاده به صورت انفرادی و

- ترکیبی با ابزارهای دستی دیگر، دستگاه‌های احتراق، تلمبه‌ها و هلی‌کوپتر به‌عنوان بخشی از یک تیم کنترل آتش؛
۶. چگونگی انتخاب ابزارهای صحیح با توجه به نوع ماده سوختنی، ارتفاع و انبوهی پوشش گیاهی و تأثیرات دیگر بر کارایی عملیات؛
۷. روش‌های استفاده از ابزارهای دستی به‌صورت مؤثر، ایمن و مطابق دستورالعمل‌های سازمانی.

سلب مسئولیت

این سند سلب مسئولیت نحوه استفاده شما از این وبسایت را بیان می‌کند و استفاده شما از این وبسایت به منزله قبول کامل این سند از جانب شما تلقی می‌شود. لطفاً توجه داشته باشید که اطلاعات موجود در این وبسایت ممکن است بدون اطلاع قبلی به‌روزرسانی شود یا تغییر کند. مرکز جهانی پایش حریق، انجمن بین‌المللی آتش و خدمات امداد و نجات و طرح‌های توسعه روستایی Ltd (با همدیگر به‌عنوان "شرکای EuroFire") {و مسئول این وبسایت} هیچ مسئولیتی (تا بیشترین حد ممکن که توسط قانون مجاز باشد) را در زمینه جست‌وجو و وبسایت، استفاده از اطلاعات در برداشت و دانلود محتوا از این وبسایت نمی‌پذیرند. اطلاعات این وبسایت، یک مشاوره حقوقی یا حرفه‌ای نیست؛ بلکه صرفاً در زمینه اهداف اطلاعات عمومی فراهم شده و شامل اطلاعات و محتوایی که به‌منظور هدفی خاص بررسی می‌شود نیست. شرکای EuroFire {و مسئول این وبسایت} هیچ مسئولیتی را در قبال کامل یا دقیق بودن اطلاعات یا بیانیه که این وبسایت حاوی آن باشد یا در قبال هر گونه ضرر و آسیب که ممکن است بر اثر اتکا به اطلاعات و محتوای یادشده به‌وجود آید، چه ضرر و زیان مستقیم و چه غیرمستقیم یا پیامدهای آنها نمی‌پذیرند. به محتوای این وبسایت نباید اتکا شود و شما نباید بدون مشاوره حرفه‌ای افراد صلاحیت‌دار در حوزه کاری مورد نظر، صرفاً بر مبنای این اطلاعات و محتوا عمل کنید. به‌علاوه این متن را به‌عنوان متن سلب مسئولیت در زمینه بخش‌ها و محتوای معین موجود در این وبسایت می‌توان به‌کار گرفت. لینک‌های ارجاعی به وبسایت‌های دیگر که در این صفحات موجودند صرفاً جهت اطلاع است و شرکای EuroFire {و مسئولان این وبسایت} هیچ‌گونه مسئولیتی در قبال دسترسی یا محتوای وبسایت‌هایی که به آنها لینک داده شده یا لینک‌هایی که به این وبسایت داده شده، ندارند و لزوماً نظرهایی را که در آنها طرح شده است تأیید نمی‌کنند.

اطلاعات این وبسایت ممکن است شامل عقاید و نظرهایی باشد که نظرها و عقاید شرکای EuroFire یا هر مؤسسه مرتبط یا هر شخص دارای مسئولیت نیابتی با آن نباشد، مگر اینکه به گونه دیگری بیان شده باشد.

کل محتوای این وبسایت براساس قانون حق مؤلف و دارایی فکری محافظت می‌شود و تنها در صورت موافقت کتبی، می‌توانید به محتوای وبسایت دسترسی یابید و به‌صورت شخصی و غیرتجاری و با تصدیقات مقتضی از آن استفاده کنید. شرکای EuroFire ضمانت نمی‌کند که برنامه‌های موجود در این وبسایت عاری از خطا و بدون اختلال باشد یا اشکالات برطرف شده باشند یا سروری که این وبسایت را در دسترس می‌گذارد عاری از ویروس و بدافزار باشد. شما

تصدیق می‌کنید که وظیفه شماسست به دستورالعمل‌های ضروری و کنترل ویروسی (از جمله آنتی‌ویروس و سایر کنترل‌های امنیتی) به‌منظور تأمین ملزومات معین برای دقت در ورودی و خروجی داده عمل کنید. این اطلاعات و سایر محتوای این وبسایت به‌گونه‌ای طراحی شده که با قوانین اسکاتلند مطابقت دارد. این وبسایت باید براساس قوانین اسکاتلند مدیریت شود و همه کاربران آن در صورت وجود دعوا و ادعای مرتبط با نحوه استفاده از وبسایت، در حوزه حقوقی دادگاه‌های اسکاتلند قرار می‌گیرند. اگر مطالبی در این وبسایت مغایر قوانین کشور دیگری تلقی شود، تمایلی برای در دسترس قرار دادن وبسایت به افراد آن کشور وجود نخواهد داشت و هر فردی مخاطب چنین قانونی قرار گیرد، نمی‌تواند استحقاق استفاده از خدمات و اطلاعات تولیدشده در این وبسایت را داشته باشد.

استانداردهای صلاحیت و مواد آموزشی

EuroFire

تهیه شده توسط

مرکز جهانی پایش حریق (GFMC)

ترجمه شده توسط

دکتر رقیه جهدی

یگان حفاظت

سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور

وزارت جهاد کشاورزی

جمهوری اسلامی ایران

اردیبهشت ۱۳۹۵

Global Wildland Fire Network

